

Téma: **Když duch Boží zavěje, vstane z mrtvých naděje**

Vyprávíme podle: Ezechiel 33,1-6 a 37,1-14

3.2.2008

Neděle masopustní

MOTIVAČNÍ UVEDENÍ**a + b) Pro všechny věkové skupiny; příběhu spíše znalé**

Zeptejte se, zdali už děti slyšely jméno Ezechiel. Do které by ho zařadily doby (třebas podle návaznosti v zástupu). Pokud řeknou, že nic nevědí, připomeňte písničku „Divné to věci dnes“. Onen „posel Boží pospíchá, aby volal do ticha“ je právě Ezechiel.

Propojit si známý text s konkrétní postavou, která dá „omletému“ textu jasnější či nové kontury, většinou věcně zaujme. Pokud se ukáže, že písničku děti znají nebo mají přímo oposlouchanou, mohou se jednotlivé motivy či sloky stát osnovou vyprávění.

b) Pro střední a starší školní věk; pro znalé

Pokud děti znají postavu popř. i příběh samotný (což není vyloučeno, protože z Ezechiele se vypráví obvykle právě „údolí suchých kostí“), můžete zdůraznit prorokovo poslání strážného.

Víte, co to je „varovné signalizační zařízení“? Kde se používá? Před čím varuje?

(Strážný měl varovat - tak jako signalizační zařízení. Ohrožení Izraele ovšem nepřichází zvenku, jako nepřítel či lupič. Prorok se má jako strážný „rozblíkat a rozeznít“ vždycky, když se lid začne litovat a dá průchod své zhrzenosti a beznaději. U tohoto tématu zůstaňte, a známý příběh použijte jako ilustraci.)

c) Pro všechny věkové skupiny; příběhu spíše neznalé

Už jste slyšeli - ve filmu, v knize - někoho říci „Jsme pohřbeni zaživa“? V jaké to bylo situaci? Mohli si ti lidé pomoci sami, nebo byli odkázáni na pomoc zvenčí?

Vzhledem k tomu, že dějinný kontext příběhu počítá s extrémní zkušeností konce dějinné perspektivy, nevycházíme při motivaci ze zkušeností vlastních, ale zprostředkovaných. Ty je potřeba shromáždit - a potom také určitým způsobem utřídit. „Být pohřben zaživa“ vystihuje situaci, kdy „ještě žiju, ale stejně to nemá cenu, protože jako bych už byl v hrobě.“ Takto formulovaný konkrétní zážitek z dobrodružného zánderu - zaspání v dole, uvíznutí v neprůchodném terénu a pod. - lze potom vztáhnout k situaci Izraelců v babylonském zajetí: takhle je okolnosti „zaválily“ - a oni z nich neviděli cestu ven.

2. POZNÁMKY K TEXTU A JEHO KATECHETICKÉMU VYUŽITÍ

Ezechiel - jméno proroka znamená *Bůh mě posiluje*. Patřil k první vlně Judejců, deportovaných v 6. stol. př.n.l. do Babylona. Na dálku je svědkem zhroucení judské samostatnosti a provází lid kríží, kterou to přineslo. Hospodin ho povolal jako strážného (Ez 3,16nn a 33), který má atomizované společenství přesídlených varovat, stejně jako strážný varuje v době války před přicházejícím nepřítelem. Tím ničivým ohrožením, na které Ezechiel upozorňuje a se kterým zápasí, je však svévole, zahořklá beznaděje a sebelitost samotných Judejců. Prorok bez alešného soucitu připomíná, jak se Boží lid zpronevěřil Božímu vyvolení - kritizuje sobecké a tvrdé pastýře Izraele (Ez 34) - a ovšem zaslubuje nebyvalou obnovu: dar nového srdce (Ez 36,16nn) a vanutí Ducha naděje na vyvedení z Babylona (Ez 37).

Souvislost situace lidu a prorokovy vize v Ez 37 - Slyšíme, že lid v exilu volá: „Má cesta je Hospodinu skryta.“ (Iz 40,27); Sijón nařiká: „Hospodin mě opustil, Panovník na mě zapomenul“ (Iz 49,14). Celá (deutero-)izajášovská tzv. Kniha útěchy (Iz 40-55) pak je odpovědí na toto volání. Ezechiel, největší z exilních proroků, dává zaznít nářku celého „domu Izraele“: „Hle, říkají: >Naše kosti vyschly, zhylnula naše naděje, jsme vyfati!“ (Ez 37,11). Zdroj života je odříznut. První obraz tohoto nářku je zřetelnější, když si jej spojíme s obvyklým rčením, že člověk je „kost a kůže“. „Měkké“ maso je v těle člověka drženo pevnými kostmi. Pokud je člověk nucen říct „mé kosti ztrnuly děsem“ (ž 6,3), znamená to, že umírá; jako by mu v jeho kos-

tech vyschl veškerý morek a ony přestaly plnit svou unku (srv. ž 32,3n). To je pak člověk na prahu smrti! Výrok „naše kosti vyschly, vyprahly.“ může znít modernímu čtenáři podivně, ale pro Ezechiele je to východisko jeho vize, jímž se snaží vyslovit podstatný obsah svého kázání. Prorok v náhlé inspiraci vidí před sebou lid v obraze, který byl pro mnohého člověka starověku až příliš reálný: údolí plné oschlých kostí z nepohřbených mrtvol těch, kdo padli v boji. Podobný obraz někdejšího bojiště líčí například také Herodotus. „Naše kosti vyschly.“ Celý exil je jedno velké údolí plné mrtvol a suchých kostí. Mohou snad tyto kosti, tito mrtví ožít? To je přece nemožné! Když však tuto otázku položí sám Hospodin svému prorokovi, odpoví: „Ty to víš“ (Ez 37,3.9). Celé Ezechielovo poslání je pak shrnuto do příkazu: „Prorokuj nad těmi kostmi a řekni jim (tak jak reálně musel mluvit k jednotlivcům Božího lidu): >Suché kosti, slyšte slovo Hospodinovo!“ (Ez 37,4). Velice plasticky pak prorok líčí obraz toho, co se děje. Na vrcholu scény nakonec zazní rozkaz duchu, který má přijít ze čtyř větrných stran: „Přijď, duchu, - a zaduj na tyto povražděné, ať ožijí! - a oni ožili a postavili se na nohy a bylo to vojsko velice, převelice veliké!“ (Ez 37,9-10). Takhle to přece bylo i tehdy, když Hospodin Ezechiele povolával za proroka: „Jakmile ke mně promluvil, vstoupil do mě duch a postavil mě na nohy.“ (Ez 2,2). Takové je Hospodinovo jednání, jde-li o prorocké poslání - o to, že má být „dům izraelský“ postaven na nohy a pohotově připraven k pochodu, k návratu z exilu. Div všech divů, jako vzkříšení z mrtvých! „Toto praví Panovník Hospodin: >Hle, já otevřu vaše hroby a vyvedu vás z vašich hrobů, můj lide, a přivedu vás do izraelské země!“ (Ez 37,12). (Podle knihy Karla A. Deurloo, Exodus a exil, EMAN 2007, str. 86-87)

- **údolí suchých kostí** - nepohřbené ostatky nejsou hrobem, spíš smetištěm, symbolem znesvěcení a ponížení. Prorok vidí Boží lid, který se ocitl „na smetišti dějin“.

- **kosti vyschlé do morku** - symbolizují beznaděj, do morku kostí zchátralou identitu Izraele.

- **Boží duch = boží dech** - hebrejský výraz „duch“ označuje vanutí, vítr či víchru. Jakožto „vanutí Božího dechu“ je vanutím života. Odtud označení Božího Ducha jako stvořitele - tvůrce nových počátků, nového života, nové naděje uprostřed beznaděje dějin. Tam, kde zní konkrétní prorocké kázání proti beznaději, tam, kde se skrže slovo zaslíbení otevřívá obzor pro nové věci, tam vane Boží Duch. I proto Vzkříšený podle vyprávění J 20,19-23 dosl. „zaduje“ na učedníky, když je uprostřed velikonocní beznaděje zmocňuje k novým úkolům.

- **vyvedu z hrobu** (v. 12-13), dosl. **dám vyjít z hrobu** - chystá se nový „exodus“. Hospodin slíbuj, že „upgraduje“ klíčovou událost záchranu pro babylonské poměry. V tom ho jeho lid pozná jako přítomného a jednajícího. Spása se děje jako nečekané a přec přítomné „divné to věci dnes“.

3. FORMULACE TÉMATU

Téma „Když duch Boží zavěje, vstane z mrtvých naděje“ citujeme z písničky „Divné to věci dnes“. Je šťastným katechetickým vyjádřením díla třetí osoby Trojice. Dogmatická výpověď dostává díky starozákonní dynamice a konkrétnosti nejen kosti, ale i „maso“. Novo-stvořitelské dílo Ducha míří do dějin, utkává se s ubitostí a rezignovaností, a tak vzbuzuje důvěru v Boží věrnost, působí otevřenost Božím činům - a dává povstat víře, která neutíká ze světa, ale uprostřed něj bere za svůj program Zástupu a s chutí se vydává na další cestu.

ÚSKALÍ TEXTU, TÉMATU A LINIE PŘÍBĚHU

- ve vyprávění neopomeňte **dějinný rozměr příběhu**: obživující Boží duch vyvádí z otroctví beznaděje, která má konkrétní dějinné příčiny (babylonské zajetí). Prorokova zvěst je určena těm, kteří pod náporom nepřiznivých „politických a společenských okolností“ vzdali svoji víru, přestali cokoli od Hospodina

očekávat a nechali rozvrátit svou náboženskou i národní integritu. Náš problém může být, že příběh dobře rezonoval např. za normalizace, kdy si církve připadala vydaná napospas panujícím poměrům a nejednou vzdychala podobně jako Izraelci. Dnes se podobný nářek neozývá kvůli dějinným poměrům, spíše může být výrazem toho, že lidé v tenčícím se církevním společenství lámou nad jeho (a svojí) budoucností hůl. I do takové rezignovanosti může poselství Ezechiele dobře zaznít.

- zatímco pro starověk zněla zpráva o „nových skutcích“ podezřele (náboženskou kvalitu mělo to, co se odehrálo v minulosti, kdežto novinky byly podezřelé už z podstaty věci) - **dnešní mentalita novinky přímo adoruje**. Prorok nepřináší „zas nějakou novinku“, ale přináší závan nečekaného života do situace „duchovního vyhoření“ - kdy jeho posluchači nejsou sami od sebe schopni se pro takovou novinu nadchnout.

- nemusíme příliš složitě vysvětlovat, „jak“ přišel Ezechiel ke svému vidění (jak se dostal na pláň atd.). Dětem můžete celou věc vyložit tak, že jde o **podobnost** - o tom, že celý národ („vojsko“) se vrátí k Hospodinu. Zvěst tohoto podobnosti se pak stane skutkem, pokud jí zajatý Izrael uvěří - a ve chvíli, kdy zástup Izraele vytáhne z babylonského hrobu do zaslíbené země. Takováto perspektiva je ovšem v dané chvíli, na počátku zajetí, zhora nepředstavitelná.

- Ezechiel není mág, který by svým zařikáváním vdechl kostem život, ale svědek Hospodinova činu. Prorok nepřijímá pasivně Boží inormaci; podáním zprávy se stává nejen svědkem Božího činu, ale dokonce i jeho spoluúčastníkem. Proto vyzývá Hospodina Ezechiele, aby prorokoval, i když kosti již zároveň ožívají.

- Ezechielovo vidění může dětem evokovat nejrůznější postavy ze science fiction nebo antasy („nemrtví“, kostry). V tom případě je třeba zdůraznit, že vidění nemá povahu pozorování - ani vědeckého, ani diváckého. Líčí obraz, v němž se mohou posléze dobře poznat Izraelci v určitém okamžiku.

- Z příběhu nelze ani vyvozovat anatomické či filosofické závěry o skladbě člověka. Hebrejské pojetí člověka - na rozdíl od antického - nezná dualismus duše a těla. Člověk sám je celistvou bytostí, k níž neoddelitelně patří jak kosti a svaly, tak i duše a myšlení; život a životní cíl však získává teprve díky Božímu duchu (C. Tresmontant, Bible a antická tradice, Vyšehrad 1970). Boží duch, který se vznášel nad vodami chaosu, který uvádí proroky k jejich úkolu a který sestoupil na učedníky při letnicích, to je skutečnost daleko nadějnější, než třeba pohanská představa o osvobozené duši, která jako holubička opouští mrtvé tělo.

- **obraz „vzkříšení zástupu mrtvých“** - nemyslí na vzkříšení v novozákonním resp. křesťanském smyslu (těla z mrtvých vzkříšení). Jde tu o vzkříšení naděje, že zástup může pokračovat dál - být je nyní rozptýlen, rozbit, a sám si jakékoli očekávání nové budoucnosti zakázal.

OSNOVA VYPRÁVĚNÍ

a) poznámky a osnova pro předškolní věk

Můžete začít scénkou: Děti znají ukazování typu „Hlava, ramena, kolena, palce...“. Teď dostanou každé své jméno (loket, kotník... - pozor, aby si pojmenování dokázaly spojit s konkrétní částí těla, případně jim ji ukažte). Neznají ale jména ostatních. Jako „kosti“ zůstanou nejdříve rozházené po místnosti. Postupně - na vaše vyvolávání - se hlásí a skládají dohromady.

Až jsou složeny, můžete provést „rekapitulaci“ - složily byste se bez vyvolávání? Bez zavolání by to nešlo.

Potom můžete přejít k příběhu:

- I. Takto „rozložený“ byl Zástup v babylonském zajetí.
- II. Jednotliví Izraelci říkali: Nikdo už nás nedá dohromady.
- III. Prorok Ezechiel dostal za úkol je „vyvolávat“ a skládat. Chodil od člověka k člověku - a vyřizoval: Nejsi pohozená kost - Bůh vás dá dohromady - povstanete - vyjdete ze zajetí.
- IV. Prorokovo slovo dalo zástup dohromady.
- V. Bylo to divné a nečekané. Proto zazpívejte: „Divné to věci dnes“.

b) poznámky a osnova především pro neznalé

Vychází se z motivace „c“. Jednotlivé body můžete buď probrat v rozhovoru, nebo si nachystejte vypravěčské rozvedení. Značka „...“ znamená, že dáváme prostor dětskému odpovídání. S mladším školním věkem můžete postupovat podle bodů:

M - 1 - 3 - 5 - 8 - 9 - 10 - 11 - 12 - 13

Motivace: Co to znamená být pohřben zaživa?

1. Judští zajatci u babylonských řek a jejich deziluze (připadali si - a plakali - ještě hůř než Josef prodaný do Egypta).
2. Hospodin - co s tím udělat? Kdo pomůže víře, která přestala věřit? Pomůže král - kněz - přísun peněz? „...“ Kdo pomůže? Prorok (prorok vidí a říká: Je to jinak - překvapivě jinak...).
3. Povolání Ezechiele: Budeš hlídat a střežit Boží lid - před naříkáním a sebelitostí!
4. Jak? Ukážu ti - divadlo na dávné bitevní pláni.
5. Co vidíš? - Vidím kosti - suché - poházené (brr, to je hnusné a beznadějně....).
6. Může z toho něco být? Jak Ezechiel odpoví? „...“ Já teď nevím - ale důležité je - jak to vidíš ty, Bože.
7. Jak to vidí Hospodin? Ezechieli, budeš KÁZAT - suchým kostem!
8. Ezechiel se postavil - a říká: Slyšte Boží sliby a rozkazy - suché kosti: VSTAŇTE - DEJTE SE DOHROMADY!
9. Už se to hrne... - ale jsou to kosti bez ducha - bez života.
10. Pros o Ducha života - o ducha naděje!
11. Duch zadul - a těla ožila - a byl z nich ZÁSTUP.
12. Tohle řekneš Izraelcům - jste anařikáni - připadáte si jak kosti - zapomenutí - hnijící - pohřbení zaživa.
13. Ale Hospodin na Vás nezapomněl - zní vám slovo - těšte se - zase z vás bude zástup, který poputuje dál - do zaslíbené země.

c) poznámky a osnova pro znalé

Osnova počítá s motivací: Víte, co to je „varovné signální zařízení“? Kde se používá? Před čím varuje? Dejte prostor tomu, abyste se skupinou rozpracovali moment varování. Potom vyložte povolání Ezechiele jako „strážného“. Nakonec - třeba i formou opakování s flanelografem či písničky - zařadte příběh Ez 37.

1. Motivace - varovná signalizace.
2. Ezechiel povolán jako strážný.
3. Prorokův varovný signál oznamuje, jak nebezpečné je modlářství a nespravedlnost.
4. Prorok povolán varovat před sebelitostí a beznadějí.
5. Vidění v údolí suchých kostí ormuje zprávu pro Izrael.

6. A) K PRÁCI S PRACOVNÍM LITEM

Pracovní list lze použít kdykoliv; některé části však sami vyběžte k vypracování před, během či až po vyprávění.

Co už o EZECHIELOVI vím

- Lze využít v úvodu (viz bod 1 Motivací uvedení); v motivační části mohou děti samy heslovitě vpisovat anebo v symbolech zobrazovat, na co si u Ezechiele vzpomenu. Pokud řeknou, že nic nevědí, připomeňte písničku „Divné to věci dnes“. Onen „posel Boží pospíchá, aby volal do ticha“ je právě Ezechiel.

Co nám zpívá na naši cestu víry

- Během vyprávění či po něm můžete s dětmi vymyslet sloku o Ezechielovi do písně: A zástup stále přichází a zas jde dál... a napsat ji na pracovní list. (viz bod 6 Liturgický rámec, Písně)

Kde se Ezechielova písnička ozývá v bibli

- Čtete Jana 20,19nn a srovnajte s Ez 37,1-14. Co v textech vyjadřuje beznaděj? Jaké slovo staví na nohy? Kdo či co vane nebo ouká?

- Můžete doplnit poznámku: Když se Vzkříšený překvapivě postavil zrovna doprostřed ustrašeného a zamčeného společenství učedníků - obdařil je pokojem, vzbudil v nich radost, poslal je do světa ... - a pak na ně dechl a řekl *Přijměte ducha svatého*. Doslova tam stojí - zadul na ně. Zadul na ně - tak jako vích života na suché kosti. Zadul na ně - aby ožili nadějí a rozběhli se do světa jako svědkové Vzkříšeného a jeho evangelia - jako svědkové života, který nepřemůže ani smrt. Tímto dechem dal Vzkříšený Pán povstat - a dává povstávat své církvi. Tímto dechem ožíváme, proto také s důvěrou můžeme volat *Přijď již, přijď Duchu stvořiteli*.

Jaký obrázek se nám bude hodit / Za co prosíme

Můžete si nachystat obrázky lidského těla, kostí a svalů z anatomické učebnice; obrázek středověké kostnice

Tomuto bodu je vhodné se věnovat po vyprávění anebo ho nechat jako „domácí úkol“ s tím, že je nutné se při příštím setkání k němu vrátit.

Krátkou prosbu mohou děti vytvořit jednotlivě anebo ve skupince. (Viz 9 Modlitba)

3.2.2008

EZECHIEL

Neděle masopustní

Moje okénko

- zde děti jistě projeví dostatek antazie, jak to zvláštní vyprávění namalovat, při malování mluvíte o tom, že nejde ovšem tolik o to jak, ale proč měl prorok takové vidění...

Co mě v příběhu oslovilo, za co bych chtěl prosit

Náměty k modlibě mohou děti vepsat do pracovního listu.

6. B) K PRÁCI S POSTAVIČKAMI

Vyberte si vhodnou postavu, z těch co máte nakresleny v předešlých dílech, a doplňte ji podle charakteru Ezechiele, nebo namalujte jinou sami. Vystříhnete a zavěste do řady svědků za poslední postavu, v tomto případě za Jeremjáše.

6.C) TIP NA AKCI

Nachystejte scénku, při které jedno dítě opakuje klíčová slova prorokova kázání, a ostatní představují suché kosti (žebro - čelist - rameno - loket - kotník - koleno), které obživnou a poskládají se k sobě. Při druhém obraze katecheta opakuje stejná slova, zbytek dětí představuje smutný Izrael, který na slova „slyšte suché kosti slovo!“ vyskočí, srovná se do zástupu (jak v tělocviku) a začne se radovat. Můžete přitom zpívat re. písni „Divné to věci dnes“.

6 D) PODNĚTY K ROZHOVORU

- Viděli jste někdy mrtvého? Báli jste se? Znáte Erbenovu báseň že je to živá mrtvola? Co to znamená, že je někdo beznadějný případ? Jak se chová ten, kdo je bez naděje? Co dělá? Existují nějaké činnosti, které vychovávají k beznaději - viděli jste nějaké lidi v zaplavených oblastech, kteří už nechťeli spolupracovat se záchranáři, protože jim už bylo všechno jedno? Jsou beznadějný a zou alí lidé málo hovorní, nebo nás zahrnují vodopádem slov, že je všechno zbytečné?
- Vzpomínáte na nějaký televizní horor?
- Patří hřbitov ke kostelu, nebo někam na kraj vesnice či města?

8. VYPRÁVĚNÍ

(podle Kristýny Sobotkové - Červinkové)

I. MOTIVACE: VÍTE, JAKÉ TO JE BÝT POHŘBEN ZAŽIVA?

Rozhovor podle Motivačního uvedení 1c

II. IZRAEL V BABYLONSKÉM ZAJETÍ

Představte si, že jak tady sedíme, jsme izraelský národ, lid vyvolený Hospodinem. Měli jsme se dobře, jenomže pak jsme na Hospodina zapoměli a přestali ho poslouchat. Proto jsme se ocitli v zajetí Babylónanů. Oni nad námi mají moc, a tak my Izraelci voláme USCHLY NAŠE KOSTI, ZEMŘELA NAŠE NADĚJE. Připadáme si jako pohřbeni zaživa, jako v hrobě.

III. OBJEVÍ SE PROROK

A v situaci, kdy jsme úplně na dně, kdy nemáme žádnou naději a máme pocit, že už nám nic a nikdo nepomůže, se něco stane. Víte, co se stane? Objeví se prorok. (*Kdo to je prorok a co dělá? „...“*) Jmenuje se Ezechiel a přichází nám něco povědět. Přichází nám vyřídít své vidění, podobenství od Hospodina:

IV. MRTVÉ KOSTI BEZ DUŠÍ NIC A NIKDO NEVZRUŠÍ

Hospodin mne vyvedl na pláň, začíná Ezechiel svoje vyprávění. Takové údolí to bylo. První, co mě napadlo, když jsem se tam ocitnul, bylo, že tam je hrobové ticho. Bylo tam ticho jako na hřbitově. (*Už jste byli někdy na hřbitově? A bylo tam ticho?*) Rozhlédl jsem se okolo sebe a spatřil jsem - spatřil jsem **velmi mnoho velmi suchých** bílých kostí. A Hospodin mi položil takovou zvláštní otázku. Zeptal se mě: Ezechieli, můžou ty kosti ožít? (*Myslíte, děti, že může někdo, kdo umře, obživnout?*) Podivil jsem se, viděl jsem ty kosti a myslel jsem si, **mrtvé kosti bez duší nic a nikdo nevzruší**. Ale pak jsem si říkal, když se Hospodin takhle ptá, nebude to samo sebou. Odpověděl jsem tedy: Panovníku Hospodine, ty to víš.

V. SLYŠTE, KOSTI, SLOVO HOSPODINOVO

A on mi odpověděl: Prorokuj nad nimi, vyříd' jim moje slovo: **Slyšte, slyšte, suché kosti: Posel Boží pospíchá, aby volal do ticha. Mocným hlasem pronese, kosti suché, vzbud'te se!** Takhle jsem prorokoval, já Ezechiel, Boží posel.

A to jste nezažili, ten rachot a hukot. Kam se na to hrabe ta nejprudší bouřka. Znělo to, jako kdyby z nebe padaly trakaře. Ale to se kosti daly do pohybu, vířily prach, nic jsem neviděl. A když se písek usadil a všechno to dunění ustalo, podíval jsem se kolem sebe. Už tam nebyla spousta kostí, ale povalovalo se

- Proč vandalové poškozují hroby?
- Chtěli byste být pohřbeni v mauzoleu?
- Proč se říká, že jsou některé sbory mrtvé, pohřbené?
- Co je znakem živého sboru: Hezky upravený evangelický hřbitov - opravený kostel - „přepřacovaný“ pan arář - ungující křesťanská služba - diakonie - noví lidé, kteří se zajímají o víru ?
- Která doba našich dějin vzbudila v lidech odevzdanost, smutek a skleslost?
- Jen pro dobře připravený rozhovor se staršími - nad fotografiemi z nacistických vyhlazovacích táborů si můžete připomenout, co všechno vzbuzovalo beznaděj.

7. LITURGICKÝ RÁMEC

Vstupní verš: žalm 104,24a.30n

Jak nesčetná jsou tvá díla, Hospodine! Sesíláš-li svého ducha, jsou stvořeni znovu, a tak obnovuješ tvářnost země. Hospodinova sláva potrvá věčně! Hospodin se bude radovat ze svého díla. Amen

Písň:

Průvodní

V zajetí hřbitovním - zpíval.

Nezačal by sám od sebe Boží lid.

Ezechiel káže - zpívej!

Pak divné věci dějou se - zástup jde dál!

(nápěv Marie má dítě, S 181)

Přijď již, přijď, Duchu Stvořiteli (S 278, D 675); Můj Pán všechny svolá (BTS 92, S 193); Divné to věci dnes (S 50); Ó svatý Bože, slyš naše hlasy (EZ 580); Kristus je má síla (S 166); Maran Atha (S 180); Pan Maňátko (S 263); Vše, co má dýchání (BTS 16); Víc než oko spatřit smí (S 368).

Čtení: Ezechiel 37, 1-4

tam mraky koster, kosti do sebe přesně zapadaly. Koukal jsem na to jako zjara. To je neuvěřitelné! Jakéto divné věci se tu dnes dějou?! **Žebro, čelist, rameno, loket, kotník, koleno, už si běží naproti, chrastí to a rachotí!** Jak se ty kosti mohly takhle najít? Člověk by je nedal dohromady ani za tisíc let!

Ale Hospodin mi povídá: Co se divíš, milý Ezechieli? Dobře jsi to udělal, ale teď pokračuj! Řekni jim: **Slyšte, slyšte, všechny kostry, Hospodinovo slovo: Už to masem obrůstá od paty až po ústa!** Aschválně, víte, co se stalo? Viděl jsem, jak se všechny kostry obalují svaly a obrůstají masem a všechnose to potahuje kůží.

VI. PROROKUJ NAD NIMI PODRUHÉ

Jenže když se všechny kostry poskládaly dohromady, obalily svaly, masem a potáhly kůží, zvířený písek se usadil - opět se rozhostilo to hrobové ticho, jako na hřbitově. A na mě padl smutek: Už to bylísice lidi, ale byli jiní než já. Něco jim ještě chybělo. Vůbec se nehýbali. Všichni přede mnou leželi jak mrtvolky.

A co teď? říkal jsem si. S tím nic nenadělám. S tím nenadělá nic ani Hospodin. Ale ještě než jsem to stihl vyslovit, Hospodin mi povídá: Prorokuj, Ezechieli, prorokuj nad nimi podruhé. A tak jsem podruhé prorokoval: **Slyšte, slyšte, živé mrtvolky: Když Duch Boží zavěje, vstane z mrtvých naděje, iv tom našem údolí probudí se mrtvolky!**

A pak, pak jsem si uvědomil, že už tam není to tísnivé hrobové ticho. Slyšel jsem tlukot. Víte, co to bylo? Začala jim bít srdce. **ten tam je mrtvý klid, srdce zase začlo bít!** Duch Boží totiž zavál a očivšech těch stvoření přede mnou se rozjasnily, všichni vyskočili na nohy, jako hub po dešti jich bylo.

To bylo najednou živo, hemžení jako v mraveništi. Všichni se vesele zdravili, objímali, poplácávali sepo zádech, halekali jeden na druhého, smáli se. Cítil jsem radost. Hospodin mi řekl ‚Prorokuj,‘ a tím VYTVOŘIL NOVÉ životy. A když jsem se podíval znovu, viděl jsem **velmi veliký zástup**. Jako veliké voj-sko!

VI. PROČ NÁM TO, EZECHIELI, VYPRAVUJEŠ?

Moc pěkné vyprávění, říkáme si teď. Taková pěkná pohádka. Ale co z toho plyne pro nás, pro izrael- ský lid? Proč nám to vlastně, Ezechieli, všechno vypravuješ? Co to má co dělat s námi? Nás se to přece netýká. Ale bylo to pěkné vypravování, zpestřil jsi nám den, nenudili jsme se tolik jako jindy, to je prav-da. Jenže teď jdeme zase do toho svého babylónského hrobu, my budeme bohužel už napořád pohřbenízaživa.

VII. HOSPODIN VÁS VYVEDE ZE ZAJETÍ

Počkejte, volá Ezechiel, vraťte se! Copak vy jste to nepochopili? To nebyla žádná pohádka na dobrou noc! Copak jste nepřišli na to, proč jsem vám to všechno povídal?

No teda, vám v tom zajetí pěkně zakrněly mozky. Ty vyschlé kosti v údolí z podobenství, to jste přecevy, izraelský lid, národ vyvolený Hospodinem. Planina je místo, kde jste vedli bitvu s babylónskými vojsky, tu, kterou jste prohráli. Takže jste pohřbeni, vlastně ani nepohřbeni, mrtvi ležíte na pláni, to zname-ná, že jste v zajetí, nejste svobodní. Už to chápete?

A to není všechno. To nejdůležitější teprve přijde! Hospodin vám takhle znova potvrzuje, že jste vy- volený lid. Ale nezůstane jenom u slibů, vdechne vám ducha, abyste si zase vzpomněli, že mu patříte, že jste jeho děti. Slibuje, že vás ze zajetí vyvede do zaslíbené země jako kdysi vaše předky z Egypta. Budete svobodní, vyjdete z téhle země jako vítězové, bude to nový exodus. Vaše kosti uschly, ale jsou znovu vzkříšeny, a vaše NADĚJE, o které jste tvrdili, že umřela, pořád žije, je znovu obnovena. Vždyť **když Duch Boží zavěje, vstane z mrtvých naděje** -

dokonce i v takovém hrobu, jako je babylonské zajetí!

9. MODLITBA

S úžasem sledujeme tvoje mocné činy, Hospodine. Děkujeme, že se nás ujímáš i v dobách, kdy se topíme v beznaději a kdy si připadáme jako živé mrtvolky. Amen